

Ob 70. obletnici Gimnazije Škofja Loka

Pred dvanajstimi leti smo v *Loških razgledih*¹ predstavili Gimnazijo Škofja Loka ob njeni 60. obletnici delovanja. V članku je bil objavljen kronološki prikaz razvoja šole, objavili smo fotografije, učne načrte in druge za gimnazijo pomembne in prelomne dokumente. Takrat smo objavili tudi program, ki smo ga na šoli pripravili ob jubileju.

Minilo je novih deset delovnih, razburljivih in za našo šolo uspešnih let. Tudi za slovensko šolstvo je bilo obdobje med leti 2011 in 2021 dokaj pestro, saj smo v srednjem šolstvu opuščali nekatere pilotne projekte ministrstva ter se lotevali novih, predvsem projektov evropskih strukturnih skladov pod okriljem Zavoda RS za šolstvo. V zadnjem petletnem obdobju je tudi Evropska unija finančno podprla večjo mobilnost v srednješolskem splošnem izobraževanju med dijaki, zato smo se lotevali tudi mednarodnih projektov, vse dokler jih ni zaustavila epidemija koronavirusa.

S pedagoškega vidika smo z učiteljskim zborom postavili temelje naše skupne strategije dela, naše vizije, ki vključujejo tako stalno izgradnjo odnosov med zaposlenimi in dijaki ter starši kakor tudi prizadevanje za kakovosten pouk ter pestrost občolskih programov, za katere smo trdno prepričani, da jih dijaki poleg rednega izobraževanja še kako potrebujejo pri izgradnji lastnih kompetenc.

Pogled na poslopje Šolskega centra Škofja Loka, Gimnazijo Škofja Loka in športno dvorano Podan.

(hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)

1 Bogataj, Gimnazija Škofja Loka. V: *Loški razgledi* 58 (2011), str. 277–286.

V tem desetletju smo skupaj s Šolskim centrom Škofja Loka izpeljali energetska sanacijo celotne šolske stavbe ter vsako poletje poskrbeli za prenovo in obnovo prostorov z namenom, da učiteljem in dijakom zagotovimo boljše delovne razmere. Posodobili smo optično omrežje ter se opremili z novimi digitalnimi orodji, znanjem in veščinami, ki so nam še kako prav prišle med epidemijo in izobraževanjem na daljavo.

Veselimo se ob uspehih naših dijakov, ki vsako leto ob opravljeni maturi dokazujejo svojo zrelost in visoko motiviranost za delo. Precej učiteljev se je v tem desetletju tudi upokojilo, zato se je učiteljski zbor pomladil. To pa tudi pomeni, da so se nam pridružili mladi strokovnjaki, ki se dela lotevajo na drugačen, mladim bližji način; in tudi tu je dokaz, da smo še vedno učeča se skupnost, ki ne glede na generacijsko raznolikost dnevno opravlja svoje pedagoško poslanstvo.

Prireditve ob 70. obletnici šole

Tine Radinja, župan Občine Škofja Loka, in Jože Bogataj, ravnatelj Gimnazije Škofja Loka, s prvo generacijo škofjeloških gimnazijcev na vrtu Sokolskega doma; od leve proti desni: Janko Kalan, Jožef Demšar, Izidor Rejc, Janez Ivan Hafner, Marija Gaber, Ana Rihtaršič roj. Logonder, Jože Roman Sever, Rozalija Kemperle. *(hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)*

Za naš jubilej smo želeli predstaviti čim bolj pestre dejavnosti na šoli, obenem pa v sliki in besedi predstaviti naših 70 let. Nekatere prireditve so bile zaradi epidemične situacije, žal, odpovedane.

V organizacijskem odboru smo se trudili: Jože Bogataj, ravnatelj, Manca Čadež, prof. matematike, tajnica odbora, Saša Bogataj Suljanovič, predsednica sveta šole in šolska svetovalna delavka, Ana Prevc Megušar, pomočnica ravnatelja, Irena Florjančič, prof. slovenščine, Sonja Gartner, prof. zgodovine, dr. Špela Oman, prof. španščine in slovenščine, Tanja Gartner, prof. sociologije, Tanja Melihen, prof. športne vzgoje, Janez Ciperle, prof. nemščine in filozofije, Gašper Murn, prof. kemije.

21. avgust 2020: Srečanje prve generacije škofjeloških maturantov

Srečanje je organiziral Tine Radinja, župan Občine Škofja Loka, na vrtu Sokolskega doma in skupaj z ravnateljem Gimnazije Škofja Loka pripravil prijetno druženje s prvimi maturanti, ki so tisto popoldne obujali spomine na svoja gimnazijska leta. Srečanja se je udeležilo osem predstavnikov prve generacije (od enajstih še živečih): Jožef Demšar, Marija Gaber, Ivan Janez Hafner, Janko Kalan, Rozalija Kemperle, Izidor Rejc, Ana Rihtaršič in Jože Roman Sever.

Šolsko leto 2020/2021: 70 vrhov za 70 let

Aktiv profesorjev športne vzgoje je ob slovenskem prazniku športa (23. 9. 2020) začel s projektom *70 vrhov*. Aktivnosti so bile namenjen vsem učiteljem in dijakom celo leto, zmagovalka je bila Špela Dolžan, dijakinja 2. letnika, z 226 osvojenimi vrhovi, višjimi od tisoč metrov; druga je bila Sara Jarc iz 4. letnika s 54 osvojenimi vrhovi in tretja Lia Trdina, dijakinja 3. letnika, s 34 vrhovi. Vodja projekta je bila Tanja Melihen.

24. september 2021: Podelitev priznanj zlatim maturantom generacije 2021

Podelitev je potekala v Sokolskem domu, zlate maturante je poleg ravnatelja Jožeta Bogataja nagovoril tudi župan Občine Škofja Loka Tine Radinja. Priznanja jim je podelil Ivan Hafner, predstavnik prve generacije maturantov na Gimnaziji Škofja Loka.

28. september 2020: Fotografski natečaj: *In vendar se vrtili ...*

Ana Prevc Megušar, šolska koordinatorica v Mreži Unescovih šol, je v Tednu kulturne dediščine 28. 9. 2020 v šolski avli pripravila otvoritev fotografske razstave del na temo *In vendar se vrtili ...* Strokovna komisija je za zmagovalca razglasila Lana Mohoriča Bončo, dijaka 3. letnika. Njegova fotografija nosi naslov *Razgled z vrtaške*.

Razgled z vrtaške. (foto: Lan Mohorič Bonča)

5. oktober 2020: Učne ure z upokojenimi profesorji ob mednarodnem dnevu učiteljev

Na mednarodni dan učiteljev 5. oktobra sva Gašper Murn in Jože Bogataj povabila v šolo nekdanje učitelje, pridružila sta se še Vladka Jan in Marjan Luževič, nekdanja ravnatelja. Zaradi epidemije covid-19 je bil obisk učiteljev na šoli manjši, kljub temu pa smo z našimi učitelji z veseljem obujali spomine na leta, ko so bili še aktivni.

Ana Prevc Megušar je šole v Unescovi mreži ASP povabila, da se nam pridruži-jo pri ustvarjanju tujejezičnega recitala *Jezik – kultura in tradicija o temi In vendar se vrtil ...*. Vse prispevke smo maja 2020 objavili na šolskem kanalu YouTube. Mladi iz osnovnih in srednjih šol so bili kljub temu, da smo se povezali le na daljavo, zelo ustvarjalni.

16. april 2021: Umetniška razstava nekdanjih in sedanjih učiteljev in dijakov Gimnazije Škofja Loka.

Organizacijo sta prevzela Ivan Golob in Matej Plestenjak. Prvič nam je uspelo povabiti takó veliko število likovnih ustvarjalcev, glasbenikov in literatov. Razstava je bila na ogled v Sokolskem domu do 18. 5. 2021. Ob tej priložnosti smo izdali tudi barvni katalog.

Ivan Golob, prof., iz nagovora ob otvoritvi razstave:

Škofja Loka je kulturno mesto, mesto z bogato kulturno dediščino. Znana je po najdbah iz časa predromanike in romanike, po kapucinskem samostanu z bogato knjižnico, ki hrani najstarejšo ohranjeno dramsko besedilo v slovenskem jeziku iz leta 1721, ki ga je zapisal pater Romuald Marušič, Kamnitem mostu, nunski, špitalski in šentjakovski cerkvi, Homanovi in Martinovi hiši, starem rotovžu, Kašči, loškem muzeju z arheološko, zgodovinsko, kulturno-zgodovinsko, umetnostno, etnološko ter prirodoslovno zbirko in odlično galerijsko dejavnostjo. Je mesto s knjižnico in bogatim fondom knjig, mesto z gledališčem, izvirno in veličastno predstavitvijo Škofjeloškega pasijona ... in tudi mesto z gimnazijo, ki letos praznuje 70. obletnico svojega delovanja in obstoja. Škofja Loka z okolico živi v naši zavesti kot slovenski »barbizon« – kot tisti del domovine, ki je navdihoval impresioniste z nepozabnimi slikami slovenske pokrajine. Iz njih dehti obarvan »genius loci«, ki se nepogrešljivo oglašá že pri generacijah slikarjev, podobarjev, kiparjev in rezbarjev iz teh krajev, od gotskega freskanta Jerneja iz Loke do Antona Ažbeta, družine Šubic, Ivana Groharja, Ivana Zajca, Gabrijela Stupice in ne nazadnje tudi Ločana Franceta Miheliča. /... / Predvsem pa ima naše mesto prave ljubitelje umetnosti, ki imajo umetnost radi in jo cenijo nadvse.

S priložnostno umetniško razstavo Srečanje z deli umetnikov škofjeloške gimnazije obeležujemo 70. obletnico obstoja in delovanja škofjeloške gimnazije.

Na razstavi so predstavljena dela umetnic in umetnikov, ki so ali poučevali učne vsebine likovne umetnosti ali so na Gimnaziji Škofja Loka maturirali in končali študij na eni od fakultet ljubljanske univerze ter danes predstavljajo pomemben steber v slovenski umetnosti in kulturi. Na razstavi so predstavljena dela likovnikov, literatov, dveh glasbenikov in filozofa. Najpomembnejše pa je prav gotovo dejstvo, da so vsi udeleženci te razstave miselno in čustveno povezani z delovanjem škofjeloške gimnazije in skupno vpeti v loško in tudi širše slovensko kulturno življenje.

V preddverju Sokolskega doma pa razstavljajo svoja dela gimnazijci 1. letnika pod mentorstvom umetnika in profesorja Mateja Plestenjaka. Dijaki Gimnazije Škofja Loka z likovnimi izdelki dokazujejo, kako mlad človek poveže šolsko učenje s pojmom ustvarjalnosti, domišljijo, kritičnim dojemanjem sveta in s tem gradi odnos do sveta, odnos do drugih in odnos do samega sebe.

Ivan Golob, prof. filozofije in zgodovine umetnosti.
(hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)

Razstava umetniških del pa je tudi dogodek, na katerem se utrjujejo že stara prijateljstva in ustvarjajo nova ter se tako bogati socialna mreža ob zavedanju, da smo tudi sami njen del in je samo to smisel in bistvo našega obstoja.

/... / Ustvarjalcev razstavljenih del ne povezujejo niti skupna svetovnonazorska niti religiozna niti politična niti poljubna ideološka prepričanja, temveč prizadevanje za lepoto, za besedo, resnico in človečnost. Umetnost išče načine in poti, kako poglobljati humanost na vseh ravneh, ne ukinja liberalizma, ne ateizma, ne religioznosti, niti skepticizma, pač pa vzpostavlja skupni estetski in etični temelj za vse smiselne vrednotne naravnosti.

Vsi umetniki so iskalki lepote in resnice. Za resnico smo jim lahko hvaležni, čeprav ni vedno prijetna, je pa blagodejna in lahko zdravi naše bolne duše. Želim vam, da vas opazovanje, poslušanje in branje umetniških del pripeljejo do »nagovora«, pri čemer se čutni dražljaji navežejo neposredno na spomin, izkušnje, čustva, domišljijo in asociacije.

16. in 17. april 2021: Mednarodna konferenca na temo Čas

Predavatelj Dan Podjed v šolski knjižnici med predavanjem prek spleta.
(hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)

Konferenco smo organizirali učitelji šole. Za sogovornike smo povabili tudi naše tuje partnerje, s katerimi smo razpravljali o izzivih poučevanja v času epidemije in pouka na daljavo.

Petkova uvodna govorca sta bila antropolog Dan Podjed s temo *Kako teče čas, ko obtičimo med štirimi stenami* in mag. Miran Možina, dr. med., spec. psihiater, sistemski psihoterapevt in učni terapevt s temo *O kairosu: naš čas v šoli in v vsakdanjem življenju*. Obe predavanji smo predvajali v živo prek webinarja.

V sobotnih predstavitev so se zvrstila razmišljanja naših in tujih učiteljev s primeri dobre rabe o pedagoškem delu in problematiki, ki jo pred nas postavlja izobraževanje na daljavo.

28. april 2021: odprtje razstave Gimnazija skozi čas

Razstava je bila na ogled še ves maj. Na dvanajstih velikih panojih na Mestnem trgu je bilo možno ob razstavljenem gradivu obujati spomine na gimnazijska leta. Izbor fotografij sta pripravili Sonja Gartner in Andreja Kolar.

Junij 2021: Tret' štuk Podna, posebna številka šolskega glasila

Družina Hafner. (foto: Jana Jocif)

Mentorica Irena Florjančič je s pomočjo dijakov pripravila intervjuje s predstavniki različnih generacij. Naša nekdanja gimnazijka, danes znana fotografinja Jana Jocif, je v sklopu šolskega glasila objavila projekt **3 generacije**, sklop šestih fotografij, na katerih so tri generacije škofjeloških gimnazijcev: sedanji dijaki, njihovi starši in stari starši.

Junij 2021: In vendar se vrti ... beseda

Že ob 60. obletnici šole je knjižničarka Marija Kokalj Auguštner pripravila pregled literarnih prispevkov mladih za obdobje 2000–2010. Gre za zbir leposlovne – in tokrat ob sodelovanju likovnega mentorja Mateja Plestenjaka – tudi likovne ustvarjalnosti dijakinj in dijakov Gimnazije Škofja Loka v letih od 2011 do 2021.

Marija Kokalj Auguštner, iz uvodne besede k publikaciji: Res se vrti

Z veseljem in ponosom vam ponujamo v branje leposlovna besedila, ki so jih dijakinje in dijaki Gimnazije Škofja Loka v letih od 2011 do 2021 prispevali za različne literarne razpise ali natečaje in smo se nanje prek knjižnice prijavljali kot gimnazijski ljubitelji besede. Ob praznovanju 70. obletnice naše šole smo se odločili, da prispevke zberemo, pripravimo izbor in vsakega od njih prosimo za

soglasje k objavi. Našli smo stike s skoraj vsemi literati in brez izjeme so se razveselili povabila za objavo v gimnazijskem zborniku.

Vemo, da so srednješolska leta izjemno burna; mladostniki preživljajo intenzivne procese v iskanju identitete, oblikovanju osebnosti; preizkušajo svoje zmogljivosti, iščejo resnico, si postavljajo vprašanja o smislu, prioriteti vrednot itd. Vsi ti procesi se tudi na različne načine izražajo: z gibanjem, muziciranjem, igro, akademsko radovednostjo, likovnim izražanjem, s fotografijo ... in tudi z besedo. Znano je, da je jezikovna zmožnost dana samo človeški vrsti in da je jezik najkompleksnejši sistem za komuniciranje, informiranje in izražanje in da za uporabo tega »orodja« zelo načrtno skrbi zlasti šolski sistem. In kar je zapisano v učnih načrtih, je obvezno in se ocenjuje. V tem kontekstu pa

prijazno povabilo k neobvezujočemu sodelovanju na področju umetnostnih besedil predstavlja dodatno možnost za preverjanje lastne besedne spretnosti in ustvarjalnosti. Dijaki pri tem nimajo predpisane teme niti oblike, njihovi izdelki se ne ocenjujejo, ustvarjalci pa se razkrivajo do mere, ki si jo izberejo sami. Šola jim torej v varnem okolju, skrbno, pozorno in zavzeto, s predlogi za izboljšanje zapisa in priložnostjo za udeležbo na literarnih delavnicah tudi zunaj šolskega okolja ponuja napredovanje v leposlovnem pisanju in priložnosti za objavo.

/.../ Matej Plestenjak, akademski kipar in likovni pedagog, je za opremo publikacije prispeval uvodne misli in izbrane likovne izdelke dijakov za slikovno opremo. Tako je naš zbornik postal v celoti dijaški in avtorski, saj ponuja izključno avtorske izdelke dijakov naše šole.

Najpomembnejši pri nastanku zbornika pa so seveda naši avtorji umetniki. Brez njih zbornika ne bi bilo. Vsem sodelujočim čestitamo za ustvarjalnost in jim želimo, da inovativnost, kreativnost, vedoželjnost, raziskovanje, domišljija, iskrivost, sočutje ... nikoli ne popustijo. Naj se beseda vrti še naprej. In slika tudi. In naj oboje kroži med ljudmi.

25. november 2021: Razstava ob 70. obletnici Gimnazije Škofja Loka

Gre za niz trinajstih panojev, kjer v sliki in besedi predstavljamo dogodke vseh 70 let naše šole. Razstava je bila v šolski avli na ogled do maja 2022. Pripravili so jo: Sonja Gartner, Andreja Kolar in Jože Bogataj.

Naslovnica zbornika *In vendar se vrti ... beseda*. (hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)

10. december 2021: Slavnostna akademija

Zadnji dogodek v nizu proslavljanj 70. obletnice Gimnazije Škofja Loka je bila priprava slavnostne akademije. V načrtu je bilo, da že spomladi 2021 v Sokolskem

Jože Bogataj, ravnatelj Gimnazije Škofja Loka.

(posnetek zaslona)

domu pripravimo program v živo, vendar je bilo zaradi epidemične situacije to nemogoče. Dogovorili smo se, da program vnaprej posnamemo in vanj vključimo tudi spomine nekdanjih gimnazijcev, danes priznanih športnikov, znanstvenikov, gospodarstvenikov in umetnikov ter glasbene virtuozke. Tako pripravljeno gradivo smo premierno predvajali prek spleta 10. 12. 2021 ob 20. uri.

Jože Bogataj, ravnatelj, iz nagovora na slavnostni akademiji:

/.../ Ravnateljica Vida Sluga je že davnega leta 1965 izjavila: Mladi rod, željan izobrazbe, naj sam upraviči obstoj nove gimnazije. In ga tudi je. Do leta 2000 je na šoli maturiralo več kot 3 500 dijakov, do danes pa kar 6 900, kar pomeni, da se je v zadnjih dvajsetih letih število dijakov več kot podvojilo. In ne samo to. V zadnjih desetletjih smo se razvili v moderno srednješolsko izobraževalno institucijo, v kateri cenimo kvalitetno znanje, kjer vladajo dobri medsebojni odnosi in kjer dijakom poleg rednega pouka ponujamo raznovrstne vsebine z namenom, da razvijajo svoje potencialne in tako skrbijo za svojo osebnostno rast. Z novimi časi so v naš program dejavnosti prišle tuje partnerske šole, evropski izobraževalni programi ter mobilnost vseh vrst, od izmenjav do strokovnih ekskurzij, kar daje izredno visoko vrednost našemu rednemu pedagoškemu delu.

V 70-letnem obdobju je bilo na šoli zaposlenih veliko število učiteljev in drugih strokovnih delavcev, ki so vsak po svojih najboljših močeh v duhu časa, v katerem so živeli in delali, prispevali k izvajanju pedagoškega procesa. Vsak od nas je dodal kamenček v mozaik življenja in dela šole. Vsako leto sprejmemo več kot 140 novincev, kar pomeni, da je na šoli vedno okoli 600 gimnazijcev, za nemoten šolski proces pa skrbi več kot 50 redno zaposlenih učiteljev.

Rdeča nit našega jubileja je čas in zato smo si za moto izbrali vzklík italijanskega znanstvenika Galileja, s katerim je podkrepil svojo teorijo o gibanju nebesnih teles. In vendar se vrtili ... je lahko skupni imenovalec našega sobivanja na šoli. Iščemo namreč vzroke in posledice, razloge in dokaze za dogajanja tako v naravoslovju in družboslovju kakor tudi v literaturi in drugih strokah, z namenom, da si pridobimo čim več uporabnih znanj in spretnosti.

In vendar se vrtili ... izraža našo pestrost, barvitost, večplastnost, heterogenost interesov in znanj, pluralnost odnosov, še vedno pa v harmoniji in skladnem odnosu z vsemi

deležniki izobraževanja: učitelji, dijaki in starši. Zadnji dve leti sta bili za vse nas še poseben izziv. Izvajati pedagoški proces ob upoštevanju priporočil za preprečevanje širjenja virusa covid-19, izobraževati na daljavo po modelu B ali C, vse to zahteva od učiteljev in dijakov še dodatna znanja in veščine. Upajmo, da bo epidemija izzzvenela, še preden nam takšno delo povzroči resne motnje.

Prepričan sem, da bo v naslednjih desetih letih na škofjeloški gimnaziji prav tako zanimivo in delavno, kajti izzivov ne bo zmanjkalo. Izobraževanje na daljavo je že prineslo marsikatero tehnološko rešitev, morda bomo iskali izzive v novih pedagoških metodah in vsebinah v obliki interdisciplinarnih tematskih sklopov, morda bodo izzivi novosti šolske zakonodaje, ki je trenutno v prenovi. Kakor koli že, kot kolektiv smo strokovno usposobljeni in pripravljeni za nove naloge, ki jih pred nas postavlja dnevna pedagoška praksa.

Vsem, ki ste bili in ste še vedno kakor koli vpeti v delo in življenje naše šole, se iskreno zahvaljujem za vaš trud, vašo predanost in izkazano strokovnost. Tudi zaradi vseh nas Gimnazija Škofja Loka lahko z optimizmom zre v prihodnost.

Vsi dogodki, s katerimi smo na Gimnaziji Škofja Loka obeležili naš jubilej, so zbrani in opisani na šolski spletni strani: <https://www.gimnazija-skofjaloka.si/70-let/>.

Pomembni dogodki, ki so zaznamovali delo in življenje v zgodovini škofjeloške gimnazije od 2011 do 2021.

- 2011** Občina Škofja Loka in Gimnazija Škofja Loka prvič sodelujeta v mreži evropskih mest Douzelage. Srečanje predstavnikov je bilo v italijanskem mestu Bellagio.
Gimnazija prejme Evropsko jezikovno priznanje za uspešno mednarodno promocijo; priznanje podelita Cmeplus in Ministrstvo za šolstvo.
- 2012** Začetek mednarodnega sodelovanja z Zemunsko gimnazijo iz Srbije.
- 2013** Občinski svet Občine Škofja Loka podeli bronasti grb Občine Škofja Loka mentorjem in koordinatorjem programa MEPI.
- 2012/2013** Uvedba naravoslovnega, splošnega, evropskega in naravoslovnega oddelka gimnazije.
Energetska sanacija celotnega šolskega poslopja v sodelovanju s Šolskim centrom Škofja Loka.
V tem letu je v sodelovanju z Občino Škofja Loka in Ruskim centrom znanosti in kulture iz Ljubljane prvič Teden ruskega filma v Škofji Loki.
- 2014/2015** Dijaki lahko prvič izbirajo drugi tuj jezik, in sicer izbirajo med nemščino, španščino, ruščino in francoščino.
- 2015** Organizirano je prvo srečanje evropskih gimnazij v organizaciji Zemunske gimnazije iz Srbije. V projektu poleg Gimnazije Škofja Loka sodelujejo še gimnazije iz Romunije, Madžarske, Srbske Krajine, Hrvaške in Severne Makedonije.
- 2016/2017** Uvedba oddelka za dijake s statusom športnika.

- 2018** Šola dobi prenovljeno zbornico.
- 2019** V uporabo smo dali povsem prenovljeno šolsko knjižnico.
- 2020/2021** Do konca šolskega leta šolanje na škofjeloški gimnaziji uspešno zaključi 6 901 maturant.
Šola praznuje 70. obletnico delovanja.
- 2020** Od marca 2020 do konca pouka je bil zaradi epidemije virusa covid-19 pouk organiziran na daljavo, v šolskem letu 2020/2021 pa polovico leta na daljavo, nato pa po modelu B oziroma C, odvisno od epidemične slike v državi.
- 2020/2021** Vrsta prireditev ob 70. obletnici Gimnazije Škofja Loka.
- 2021/2022** Pouk kljub resni epidemični situaciji poteka v živo, obvezno je nošenje mask, razkuževanje rok ter prezračevanje prostorov.

Zlati maturanti in maturantke Gimnazije Škofja Loka v letih 2011–2021

Na šoli smo ponosni, da smo v vseh letih splošne mature imeli veliko število zlatih in celo diamantnih maturantov, kar dokazuje, da delamo dobro. Izredno majhno število neuspešnih dijakov je jamstvo, da smo šola, ki s kakovostnim delom dijake uspešno pripravlja na nadaljnji študij.

- Leto 2011** Ema Dolenc, Živa Drakulić, Nika Eržen, Klemen Kloboves, Maruša Mencinger, Anja Nastran, Kristina Nastran, Vita Pintar, Tilen Potisk, Maja Pozvek, Eva Rihtar, Katarina Trdina, Maja Vehar, Kristjan Voje
- Leto 2012** Neža Bogataj, Tereza Bokal, Klemen Cof, Andrej Hoivik, Sabina Kramarič, Neža Kržišnik, Tjaša Obadič, Maja Oblak, Gašper Pintar, Manca Potočnik, Jasna Preskar, Žiga Stržinar, Ana Trček, Tilen Trček, Eva Ušeničnik, Zarja Vršič
- Leto 2013** Andraž Bev, Marcela Dolenc, Ana Erman, Jan Gortnar, Tanja Potočnik, Matic Proj, Nastja Tomat, Žan Vrhunc
- Leto 2014** **Anja Ajdovec**, Urša Demšar, Jasna Gruban, Domen Jesenko, Žiga Krajnik, Marja Primožič, Aleksander Rajhard, Urška Seljak, Blaž Šubic, Nejc Vodir
- Leto 2015** Lenart Demšar, Nina Gartner, Sara Miklavčič, Janja Štucin, Lucija Rupar, Katja Trampuš
- Leto 2016** Nika Goršek, Neža Habjan, Andrej Hafner, Daša Hafner, Sara Kokalj, Iza Košir, Maruša Krmelj, Jaka Pelaič
- Leto 2017** Lucija Bogataj, Eva Gartner, Rok Gerbec, Polona Kalan, **Miha Katrašnik**, Boštjan Kloboves, Alenka Jerala, Matic Anton Pipp, Ivana Podlipnik, Gregor Rihtaršič, Katja Štucin, Maja Vene

- Leto 2018** Matija Demšar, Jan Kafol, Jerca Kavčič, Katja Gartner, Vid Kermelj, Rebeka Klemenčič, Sergej Novak, **Martin Rihtaršič**, Miha Švarc
- Leto 2019** Liza Habjan, Eva Jug, Teja Koblar, Tina Nastran, Anja Prezelj, Laura Rant, Petra Štibelj, Andraž Zrimšek
- Leto 2020** Teja Barašin, Sebastjan Kordiš, Ana Gabrijele Kostanjevec, **Tina Kuhar, Anja Kustec**, Mija Suljanović, David Uršič
- Leto 2021** Hana Bevk, Katarina Gorišek, Nika Kalan, Lina Kopač, Nejc Marolt, Kaja Perčič, Jerca Polak, Nika Štular, Mina Šubic, Mirjan Vene, Nejc Vene ²

Četvorka na Mestnem trgu, 2012. (hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)

Mednarodno sodelovanje dijakov Gimnazije Škofja Loka in njihovih mentorjev

Prve priložnosti za sodelovanje s tujimi partnerskimi šolami so se pokazale pred četrto stoletja. V sredini devetdesetih let – po tem, ko si je samostojna Slovenija utrla pot v mednarodnem svetu in so se vojne na Balkanu končale – se je zdelo, da lahko dijakom ponudimo kakovostno izobraževanje tudi v projektih izven slovenskih meja.

Da smo dobili kakovostne partnerske šole, je zasluga dobrih odnosov s tujimi učitelji, ki smo jih spoznali na mednarodnih srečanjih, pa tudi zaupanja, ki smo ga gojili drug do drugega. O dvostranskih izmenjavah dijakov smo že veliko pisali.

Najdaljše in tudi najboljše mednarodne enotedenske ali večdnevne izmenjave smo izpeljali z naslednjimi partnerskimi šolami: Himmelev Gymnasium iz mesta Roskilde na Danskem, Joachim Hahn Gymnasium iz Blaubeurna v Nemčiji, I.E.S. Antonio Machado iz mesta Alcalá de Henares v Španiji, Táborské soukromé gymnázium iz Tabora na Češkem in Zemunska gimnazija iz Zemuna v Srbiji.

² Dijaki, zapisani v krepkem tisku, so t. i. diamantni maturanti, saj so na splošni maturi dosegli vseh 34 točk.

V zadnjih letih nas evropske partnerske šole vabijo k sodelovanju v evropskih izobraževalnih programih, kot so programi Erasmus+.

Tovrstno sodelovanje mentorjem in dijakom prinaša nove izzive: sodeluje večje število šol, posledično se dijaki pripravljajo na več tematskih sklopov, obiščejo več držav in kar je še pomembno, projekt lahko traja dlje, tudi tri leta. Dobra stran teh projektov je tudi ta, da nacionalne agencije odobrijo določena sredstva za mobilnost, kar v praksi pomeni, da sta potovanje in bivanje v tujini za dijake v glavnem brezplačna.

V zadnjih letih smo se veliko naučili. Predvsem spoznavamo, da smo vedno dobri gostitelji, da se potrudimo in pripravimo kakovosten program ter tudi v goste odhajamo dobro pripravljeni. To pa zahteva odgovorne dijake in mentorja, ki je nalogam kos.

Pregled programov, v katerih v zadnjih letih sodelujejo mentorji in dijaki škofovške gimnazije:

- **2018–2021: Education Innovative and Creative Europea Citizens (Digitalizacija kulturne dediščine).** V tem projektu so naše partnerske šole iz Avstrije, Češke, Nemčije, Poljske in Italije. Vodja projekta: Janez Ciperle, prof.
- **2019–2022: Health Education for All (Zdrav življenjski slog).** Partnerske šole so iz Madžarske, Italije, Romunije in Španije. Vodja projekta: Nevenka Bertoncej, prof.
- **2020–2023: Climate change – raise awareness – take action (Klimatske spremembe – ozaveščanje in delovanje).** Partnerske šole so iz Avstrije, Bolgarije, Češke, Poljske, Nemčije. Vodja projekta: Janez Ciperle, prof.
- **2020–2022: Growth Mindset in Educational Triangles (Izobraževalni trikotnik).** Partnerske šole in inštitucije so iz Nemčije, Romunije, Španije in Italije. Vodja projekta: Saša Bogataj Suljanović, šolska svetovalna delavka.
- **2020–2023: Animax.** Partnerske šole in inštitucije so iz Avstrije, Španije in Francije. Vodja projekta: Matic Gortnar, prof.

V letu 2014 se je na srečanju srednješolskih ravnateljev JV Evrope v Beogradu rodila pobuda za sodelovanju gimnazij s področja nekdanje Jugoslavije, vključno z manjšinami v Romuniji in na Madžarskem. Pobudo smo imenovali Srečanja evropskih gimnazij.

Pobudnik sodelovanja je bil Miloš Bjelanović, ravnatelj Zemunske gimnazije. O naših skupnih projektih lahko berete v naši šolski kroniki. Gre za letna srečanja dijakov in mentorjev o temah iz šolskega življenja. Na srečanjih sodelujejo šole iz Srbije, Romunije, Srbske Krajine (BiH), Madžarske in Severne Makedonije. Od leta 2018 v mreži sodelujeta še gimnaziji s Hrvaške in Kosova. Zadnji dve leti srečanje zaradi epidemije covid-19 ni potekalo. Naslednje srečanje dijakov in dveh učiteljev bo spomladi 2023 v Skopju v Severni Makedoniji.

Srečanja evropskih mest v okviru projekta Douzelage (v okviru sodelovanja z Občino Škofja Loka)

Gre za mrežo 28 mest iz držav Evropske unije. Sodelovanje temelji na medsebojnih izmenjavah in letnih druženjih. Ime predstavlja 12 članic ustanoviteljic EU iz leta 1991, ko je bila v francoskem Granvillu podpisana Listina Douzelage. Čeprav je družina evropskih mest z leti postajala številčnejša, je ime ostalo.

Glavna cilja delovanja sta promovirati in spodbujati evropskega duha ter med drugim vzpostavljati gospodarske, izobraževalne, športne, turistične in kulturne vezi med sodelujočimi mesti v korist vseh držav udeleženk. Mreži mest v tem obdobju predseduje predstavnica Nizozemske, podpredsedniki so trije: po eden iz Danske, Romunije in Slovenije. Uradni jezik je angleščina.

Pogoji, da je neko mesto sprejeto v mrežo Douzelage, so trije: da ima izbrano mesto zgodovinsko jedro, je samostojna občina in ima srednjo šolo, kajti vsakoletna tridnevna srečanja t. i. generalne konference (General Meetings – GM) se odvijajo na ravni občine (župani, predstavniki lokalne oblasti), izobraževanja (Education Meetings – EM) s predstavniki šol teh mest ter na ravni mladih (Youth Meetings – YM). Vsekakor je v delu vsakega srečanja tudi spoznavanje lokalne kulturne in naravne dediščine.

Teme, s katerimi se ukvarjajo na vseh treh nivojih, so zelo različne: od begunske krize, ekoloških in gospodarskih problemov do medgeneracijskega sodelovanja oziroma aktivnega staranja, kar je tema srečanja v letu 2022, ki ga gosti Škofja Loka. Vsaka od skupščin pripravi svoj program, s katerim se ukvarjajo vsi udeleženci srečanja.

V mreži Douzelage Škofja Loka predstavlja Slovenijo in je bila v družino evropskih mest sprejeta leta 2011. Več o delovanju na <https://douzelage.eu/>.

Srečanja, na katerih so aktivno sodelovali predstavniki škofjeloške občine ter učitelji in dijaki škofjeloške gimnazije so: Bellagio, Italija (2011), Sigulda, Latvija (2014), Siret, Romunija (2015), Tryavna, Bolgarija (2016), Bad Kötzing, Nemčija (2017), Oxelösund, Švedska (2018), Asikkala, Finska (2019), za leto 2020: Škofja Loka - zaradi epidemije covid-19 predstavljeno na avgust 2022.

Vsakega srečanja se udeležita dva dijaka šolske dijaške skupnosti in praviloma dva učitelja. V letu 2023 srečanje organizira mesto Rovinj na Hrvaškem.

Škofjeloška delegacija z županom in predsednico skupnosti Douzelage v Bad Kötzttingu v Nemčiji leta 2017. (hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)

Šolski kronisti

Šolska kronika je eden najpomembnejših dokumentov o življenju in delu na šoli. Kakor sta se spreminjala čas in tehnologija, tako se je spreminjala tudi šolska kronika. Gre za pisno in slikovno gradivo, ki ga hrani tudi Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Škofji Loki, nekaj malega ga imamo tudi na šoli.

Gimnazija ima od samega začetka le malo ohranjenih dokumentov. Pravzaprav je bilo na začetku vse prepuščeno posameznikom in obstoječa gradiva so velikokrat kopije fotografij iz osebnih zbirk tedanjih dijakov in dijakinj. Sistematičnega zbiranja tovrstnega gradiva takrat ni bilo. Najstarejši dokument iz šolske kronike je *Poročilo za šolsko leto 1953/1954* ob 9. obletnici gimnazije v Škofji Loki (1945–1954), in sicer ga je izdala Gimnazija v Škofji Loki ob otvoritvi novega šolskega poslopja leta 1953.

Boris Ziherl je ob odprtju poslopja za *Poročilo* v uvodniku napisal: *Graditi socializem pomeni veliko kulturno dejanje, pomeni sprejemanje in uporabljanje najnaprednejših znanstvenih odkritij naše dobe.*

Del tega *Poročila* je tudi *Šolski letopis*, dnevni zapis dogodkov na šoli, ki je prvič izšel v takšni obliki. Na štirih straneh so zabeleženi najpomembnejši dogodki v šolskem letu 1953/1954. Tako med drugim beremo:

- 10. december 1953: dan človekovih pravic. Prve ure pouka so predavatelji posvetili pomenu tega dne.
- 18. december 1953: občinski praznik Škofje Loke. Pouka prost dan. Dijaki in člani profesorskega zbora so imeli v Ljubljani abonmajsko predstavo *Zlahtni meščan*.

Bili so profesorji na Gimnaziji Škofja Loka. Z leve: Rozka Tanko, Lidija Cigoj, Stanka Križnar, Ina Slapar, Jaka Kralj, Vladka Jan, Alenka Hafner, Lojze Malovrh; zadaj v sredini Rajko Krmelj.

(hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)

Še vedno pa sistematičnega zbiranja tovrstnega gradiva takrat ni bilo. Zato smo bili še posebej veseli, ko je na prošnjo ravnatelja Jožeta Bogataj prof. Lojze Malovrh, tudi nekdanji ravnatelj, poleti 2011 prijazno dovolil, da se je del njegovega osebnega arhiva, ki skozi dokumente in osebne zapise govori o delu in življenju na gimnaziji v letih 1956–1976, preslikal z namenom, da dopolnimo obstoječa, žal tudi pomanjkljiva dokumentarna gradiva. Tako smo prejeli bogato zbirko fotografij in člankov o življenju na šoli.

Prvi pravi *Letopis*, to je zapis o življenju Gimnazije Škofja Loka, je izšel konec šolskega leta 1992/1993 pod uredniškim vodstvom ravnatelja Marjana Luževiča in prof. slovenščine Vlada Pirca v nakladi 800 izvodov.

Marjan Luževič je v prvi številki v uvodniku med drugim zapisal:

Prav »stisnilo« me je, ko sem ugotovil, da o preteklih štirih desetletjih rodovi gimnazijcev skoraj nič ne vedo. Šola, ki ima kljub pomanjkanju tradicije za nas izreden pomen, bi morala skrbeti, da bi javnost nekaj izvedela o obdobju, v katerem je gimnazijo končalo več kot 2 500 dijakov.

In nadaljuje:

Letopis, ki ga izdajamo tokrat, želi vzpostaviti natrgano izročilo škofjeloške gimnazije, in ga v naslednjih letih, tudi s podrobnejšo zgodovinsko analizo naše šole, utrditi. Škofjeloška gimnazija nima slavne zgodovine klasičnih gimnazij v večjih mestih naše države, lahko pa se pohvali, da je dala temeljno izobrazbo mnogim vrhunskim umetnikom, znanstvenikom, politikom in drugim.

V prvi številki *Letopisa*, ki je obsegal 52 strani, so poimensko predstavljeni člani učiteljskega zbora, navedenih je nekaj pomembnih datumov iz šolskega koledarja, zabeleženi so realizirani programi obveznih in izbirnih vsebin in objavljeni članki o športnem oddelku, raziskovalnih nalogah, matematiki za nadarjene, gledališki skupini, na koncu pa so objavljene fotografije razredov zaključnega letnika z razredniki.

Prav zaradi vsebine je *Letopis* dobil vsa-koletno izdajo. V šolskem letu 2009/2010 je dobil novo grafično podobo, v celoti je bil tiskan v barvah, glede na obilico dejavnosti na šoli pa se je odebelil na dobrih sto strani. V šolskem letopisu objavljamo tako prispevke dijakov kakor tudi učiteljev in mentorjev, vedno več je tudi zanimivih fotografij, ki še nazorneje kot besedilo prikazujejo naš šolski vsakdan.

GIMNAZIJA **70** ŠKOFJA LOKA

KO UČILNICA POSTANE SVET
Ekskurzije in izmenjave

Ko učilnica postane svet, ekskurzije in izmenjave, pano 10 na razstavi Gimnazija skozi čas. (hrani: arhiv Gimnazije Škofja Loka)

V šolskem letu 2021/2022 bo izšla jubilejna 30. številka *Letopisa Gimnazije Škofja Loka*.

Od leta 1992 pa vse do leta 2010 je Jože Bogataj, takratni pomočnik ravnatelja, dnevno beležil dogodke na šoli. Zbranega je bilo tudi veliko drugega gradiva: fotografije, članki, plakati in še kaj bi se našlo. Vse gradivo je urejeno v posebnih albumih, nabralo se jih je kar lepo število. Od leta 2010 šolsko kroniko vodi in ureja Ana Prevc Megušar, pomočnica ravnatelja, in sicer v papirni in digitalni obliki. Tako lahko v šolski kroniki preberete vse o dnevni dogodkih na šoli v zadnjih dvanajstih letih. Še več: v reportažah, ki jih na spletu urejava oba s pomočnico, so za to obdobje zabeleženi vsi pomembni dogodki v sliki in besedi.

Šolska kronika Gimnazije Škofja Loka danes obsega štiri zajetne vezane knjige, v katerih so popisani pomembni dogodki, in okoli 14 velikih albumov, kjer je zbrano vse drugo za zgodovino šole pomembno slikovno in drugo gradivo.

Gimnazija Škofja Loka ima tako za zadnjih trideset let zares bogato zbirko dokumentov, ki so zbrani bodisi v letnih izdajah *Letopisa* ali v šolskih kronikah. Vse gradivo obstaja tudi v digitalni obliki, da prihodnjim generacijam ohranimo čim bolj verodostojen zapis o življenju in delu številnih generacij mladih, ki so se odločili, da bo Gimnazija Škofja Loka njihova srednja šola.

Za konec še zapisi iz šolske kronike, ki kažejo na čas, v katerem so nastali.

Skrb za zvonjenje šolskega zvonca bo prevzela snažilka in odhod v razrede naj bo točen.

Dijaki prosijo pedagoški zbor, če bi v prostem času in med čakanjem na avtobus smeli obiskati razen Homana, ki je sicer razvpit lokal, in Name, ki jo zgodaj zaprejo, še kakšen lokal v Škofji Loki.

Profesor ... sporoča, da je bilo včeraj v 3. c zelo nemirno, po razredu so krožili listki z napisi »pozdravlja te ta in ta«. Razrednik je dijake opozoril na poslušnost in red.

Tako bo tudi ta zapis o delu in življenju na škofjeloški gimnaziji v letih 2011–2021 ostal trajno zabeležen v *Loških razgledih*. Kateri koli dijak zadnjih generacij bo na tem mestu našel verodostojen dokument o času in šoli, ki jo je obiskoval kot gimnazijec.